

DEBRECZEN

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni-vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési árak:

Helyben és postán küldve:
Egy évre 10 ft. Negyed évre 2 ft 50 kr.
Fél évre 5 „ Egyes szám — „ 5 „
Előfizetési pénz s minden közlemény:
főpiaz. VECSEY-ház, földszint a szer-
kesztőségbe bérmentve küldendők.

Előfizethetni helyben:
TBLEGGI K. LAJOS és ifj. CSÁTHY
KAROLY könyvkereskedésében és a
szerkesztőségénél. Egyébtől a postahiva-
talok útján.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petisorsát 5 kr.
Nagyobb terjedelmű, mint szintén több
izbeli hirdetések, alku szerint a
legolcsóbb árért.
Bőlyegdíj: minden beiktatásért külön
30 kr.
„Nyilt-tér”-en megjelenő közlemény
minden petit sora 15 kr.
Név- vagy bérmentlenül beküldött
kéziratok nem vétetnek tekintetbe. —
Ugyazintén kizárva a toki nem adatnak
vissza.

ÁJA

unkák u. m.:

elmi, estélyi s báli

mi művek stb.

TNEK.

Hirdetmény.

Szatmármegye törvényhatósága
1881. évi ápril hó 5-én tartott köz-
gyűlésének 71-ik számú jegyzőkönyvi
határozatával Kőlcse község alatt
levő Tur folyón építendő híd fel-
építését 3757 ft 62 kr összeg ere-
jéig engedélyezte.

A fent említett munkálat foga-
natosításának biztosítása céljából az
1881. év július hó 19-ik napjának
d. e. 10 órájára N. Károlyban, a
megyei számvevői hivatal helyiségé-
ben tartandó zártajánlati versenytár-
gyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivat-
nak, hogy a fentebbi munkálat vég-
rehajtásának elvállalására vonatkozó,
az engedélyezett költség után szá-
mitandó s a részletes feltételekben
előírt 10%-nyi bánatpénzzel ellátott
zártajánlataikat a kitűzött nap d. e.
10 órájáig a nevezett hivatalhoz any-
nyival inkább igyekezzenek beadni;
mivel a későbbben érkezettek figye-
lembe nem fognak vétetni.

A szóbanforgó munkálatra vo-
natkozó műszaki művelet és részle-
tes feltételek a mkzs. állam építé-
szeti hivatalnál N. Károlyban, a ren-
des hivatalos órákban naponként
megtekinthetők.

N. Károly, 1881. július 4.

Alispán helyett
Szabó József,
megyei h. főjegyző.

(280.)

min-Expeller
horgonyal
gyon jó háziész.

zenben: Dr. Rothshnek
urnál s csaknem minden
osi gyógyszerárban.

Vecsey-ház.

Simonyi Ernő levele.

Városunk első kerületének szeretve
tisztelt képviselője Simonyi Ernő ur
következő levelét intézte Gaál Mihály
urhoz, pártunk elnökéhez:

Tisztelt elnök ur!

A múlt hó 30-ikán Debreczen
sz. kir. város első kerületében meg-
ejtett képviselőválasztásról szóló jegy-
zőkönyvet a mai napon itt Nyitra-
Zsámbokréten, a hová az Budapest-
ről utánam küldetett, kézhez vettem.
Ebből látom, a mit már egyébiránt
a hírlapokból is, külön tudósítások
nyomán is olvastam, hogy ezen ke-
rületben én 177 szótöbbséggel or-
szággyűlési képviselőnek megválasz-
tattam.

Ha ezen 177 szótöbbséget az
előbbi választás eredményével, az-
az 75 szótöbbséggel összehasonli-
tom, lehetetlen örömmel nem ta-
pasztalnom azt, hogy ezen kerület-
ben a függetlenségi elv hívei, több
mint száz szavazattal szaporodtak.
Hogy ezek szaporulat épen az első
kerületre esik, melyet nekem volt
szerencsém képviselni, azt a pusztá
véletlennek, és távolról sem saját
érdememnek tulajdonítom.

Sajnálom őszintén, és valóság-
gal fájlalom, hogy a másik két ke-
rület függetlenségi párti képviselő-
jelöltjei kisebbségben maradtak.

Ha Debreczen városának vá-
lasztói nem bírnának az értelmiség
azon fokával, a melylyel bírnak, és
azon rendületlen honszeretettel, mely-
ről országoszerre ismeretesek, akkor
az eredmény inkább csak véletlen
esélynek, mint fontos eseménynek
volna tekinthető; de így azokra
nézve, kik a választást megelőző
fondorkodások titkaiba beavatva
nincsenek, úgy tűnik fel a dolog,
mintha Debreczen városának vá-
lasztópolgárai érett megfontolás után,
Magyarország függetlenségének zász-
lóját elhagyták volna, ami minden-
esetre fontos esemény lenne, és a
végyőzelmét jóval késleltetné.

De szabad legyen reményle-
nem, hogy ezen sajnós eredmény
nem a higgadt és érett megfonto-
lás, hanem más, bármely hibának
következménye. Bármint legyen is
azonban, mindenesetre sajnós, hogy
oly jeles férfiak, mint Helfy Ig-
nác és Mudrony Soma, ez al-
kalommal Debreczent képviselni nem
fogják.

A mi engemet illet, én őszinte
köszönettel és hálás érzettel foga-
dom a bizalom nyilvánulását, és
ígérem, hogy a mi tőlem kitélik,
el fogok követni mindent, hogy a
függetlenségi párt lobogóját a győ-
zelemhez közelebb vihessem. Pro-
grammot nem mondtam, és nem is
irok, mert hiszen programom
ugyanaz változatlanul, a mi egész
életemben volt, azon meggyőződés
tudniillik, hogy Magyarország csak
akkor lehet boldog, és állami jólét-
nek csak akkor örvendhet, ha egy-

szer függetlenségét kivívta, és mint
önálló állam, saját maga életérde-
keiről, önmaga, minden idegen be-
avatkozástól menten rendelkezhetik.

Minden működésem azonban
meg lesz gyengítve és bénítva az-
által, hogy Debreczen városának
másik két kerülete oly férfiak által
lesz képviselve, akik velem homlok-
egyenest ellenkező célt tűztek ki
működésük irányául, s míg én az
ország függetlenségének és önálló-
ságának kivívását látom az ország
jóléte megalapítására szükséges-
nek, addig ők az 1867-ik XII. t.
czikk által megállapított közösgyek
állandóságát s megörökítését jelö-
lik ki működésük alapjául. S ez
annál inkább sajnós, mert engem
felszólalásaimban nem Debreczen
város polgárainak összesége, hanem
csak egyharmada támogatand, a
másik kétharmad pedig ellenkező
véleményben levőnek látszatván,
működésemmek élet veszi, azonfelül
engem két oly jeles férfiú támoga-
tásától megfoszt, mint minők Helfy
Ignác és Mudrony Soma urak vol-
tak.

Azonban az első kerületbeni fo-
kozott mérvű nyereséget is, én ré-
szemről igen nagyra becsülöm, és
azt a szavazó polgárok rendületlen
hazafiságán és jellemzilárságán ki-
vül a jó vezényletnek tulajdonítom,
melynek fő- és első feladatául a
rajtunk esett csorba kiköszörülését
tekintem, és ezt azáltal vélem el-
érhetni, ha pártunk nemcsak a vá-
lasztást közvetlenül megelőző idő-
ben, hanem a 3 év alatti időközben
is folyton résen áll, és az ejtett
csorba kiköszörülését tüzi ki fel-
adatául.

Fogadják Debreczen városa I-
ső kerületének függetlenségi párti vá-
lasztói és azok, kik a vezényletben
részesek voltak, forró hálámát és
köszönetemet az irántam tanusított
őszinte ragaszkodásuk és fokozott
bizalmukért. — Legyenek meggyő-
ződve, hogy én mindent elkövetek,
a mi emberileg lehetséges, hogy a
bennem helyezett bizalomnak és ta-
nusított következetes ragaszkodás-
nak a jövő országgyűlésen megfe-
lelhessek, amár egészségi állapo-
tom olyan, hogy a jövő telet vá-
színűleg még orvosi rendelet foly-
tán enyhébb éghajlat alatt kellend
töltenem.

Többiben az igen tisztelt elnök
urnak és a debreczeni függetlenségi
párti választóknak szives jóindula-
tába ajánlva magamat, megkülön-
bözött tisztelettel vagyok

Nyitra-Zsámbokréten, 1881-ik
év július 5-én.

Őszinte tisztelőjük
Simonyi Ernő,
Debreczen város első kerületének
országgyűlési képviselője.

A habarékos a választások alkal-
mából szenvedett vereségek után minden-
kép igyekezik, hogy megerősödjék, bármi
áron. Most azt táviróztatja Bécsbe, hogy

a szász képviselők egyértelműleg elhatá-
rozták, hogy a mérsékelt ellenzékhez csat-
lakoznak, miáltal a habarékosok száma
tízzel szaporodnék. Nagyon valószínű hogy
az egész csak manőver, bár mint ilyen
sem épületes, és csak utánzása a kormány-
párt taktikájának. Különb, ha a kor-
mánpártnak vannak horvátjai, miért ne
legyen a habarékosok szövetsége a tiz
szász? Csak azután meg ne gyűljön velök
a habarékosok a baja ép úgy, mint a kor-
mánpártnak a horvátokkal.

Azt a hirt, mit az egész nemzet
oly örömmel üdvözölt, s melyhez oly szép
reményeket kötött, hogy Rudolf trónörökös
Magyarországra jön lakni, és itt fog ka-
tonai parancsnokságot viselni, megczáfol-
ják Bécsből. Nagyon hamar. Azonban ugy-
látszik, hogy ha a királyfiának kellemetle-
nül esett is az a botrányos dolog, mely-
nek Prága volt színhelye, hogy ha eleinte
a csehnek megretentésére a Hradsin ki-
tűrtésére gondoltak is, most már, hogy
Csehország politikai, polgári kormányzata
is katonakezekbe lesz téve; most már,
hogy elég erős kéz akad a cseh rakon-
czatlankodások megfékezésére, most már
nincs szükség ara, hogy a magyarokat si-
mogassa a bécsi politika és így a király-
fiának meg maradni kell Prágában, ha —
nem is tessék neki az ottani levegő.
Hjah, beláthatlanok az osztrák politika
utjai és módjai, e politika parancsol min-
denkinek és te magyar, még csak azt
sem tudod, hol kellene kérdezősködnöd.

A hálátlanok.

Hegyesi Márton, az Istóczy ellenes
„12 Ropirat” szerkesztője, a füzetek szer-
kesztésétől visszalépett.

Adjuk a visszalépést indokoló sorait
a következőkben:

Nyilatkozat.

A „12 Ellenrópirat” szerkesztésétől
ezennel visszalépek.

Nézeteim az Istóczy igazására yo-
natkozólag legkevésbé sem változtak. É-
pen úgy elítéltem azt ma, mint elítéltem
az „Ellenrópiratok” szerkesztésének elváll-
alásakor.

Hogy még is visszalépek a szerkesz-
téstől: annak oka azon szomorú tapaszta-
latban rejlik, hogy maguk zsidó polgár-
társaink, a legmélyebb tisztelet a kivéte-
leknek, tömegesen segítették a független-
ségi párt s általában az ellenzék ellené-
ben, diadalra juttatni a kormánypartot,
azon pártot, melynek tagja Istóczy, s mely-
ből alakult az Istóczy üzemleit eltűrő „kor-
mány”

Ök tudják, hogy miért tessék ezt.
Én nem értem. Ugy látom, ők sem értet-
tek meg engem.

Ily viszonyok között önérzetem tiltja,
hogy megmaradjak szerkesztői állásomon.
Maguk zsidó polgártársaink tessék lehet-
lenné a védelem folytatását, ők maguk
vetették magukat az Istóczy pártja kar-
jaiba.

Hogy mit érnek el vele: majd meg-
mutatja a jövő.

Isten óvja hazánkat attól, hogy ez
a jövő Istóczy ezéjait valósítsa meg.
Kelt N.-Váradon, 1881. június 3.

Hegyesi Márton

A „12 Ellenrópirat” szerkesztője.

A függetlenségi párt új vidéki köz- lönye.

A „Szegedi Napló” című, ed-
dig egyesült ellenzék közlöny, tegnapi
számának élén kijelenti, hogy a függet-
lenségi párt hoz csatlakozik.
T. lapársunk emez elhatározását
őszinte örömmel vesszük tudomásul. Üdvö-

zöljük őt a függetlenségi eszme harcsoái-
nak sorában!

Nem tartjuk érdektelennek t. lap-
társunk eme lépését indokoló sorait át-
venni, melyek az egyesült ellenzékét erő-
sen ostromozzák.

„Több mint 3 éve annak, — írja a
szerkesztő — hogy megalapítottam a „Sze-
gedi Naplót”, mint független, szabadelvű,
ellenzéki napilapot. Akkor is éppen lengő
zások alatt, lelkes, hazafias szónoklatok
mellett vonult a nép a szavazási urnához,
ugy intézte saját sorsát, a haza jövőjét.

Én is számot vettem magammal, hogy
vajjon a létező pártok közül, melyiknek
elvei és törekvései egyeznek leginkább
saját nézeteimmel?

Azon országgyűlésen, mely 1878-ban
záratott be, alkottattak a még jelenleg is
érvényben levő második kiegyezési törvé-
nyek. Azok közé tartozván, kik meggyő-
ződtek arról, hogy az ország gazdasági
fejlődése és anyagi megerősödése előföte-
tele az ország szabadságának és független-
ségének, határozottan rosszaltam a meg-
kötött eggyezést, az elfogadhatatlannak, a
nemzetre nézve károsabbnak tekintettem
a Deák Ferecz által 1867-ben megkötött
első kiegyezést és azon kormány meg-
buktatását, mely ezen törvényeket a nem-
zetre ráerőszakolta, mely a legravaszabb
cselafogásokkal a nemzetet azon kiegyezés
kelepezejébe esalta, azon kormány meg-
buktatását nemzeti érdekek, nemzeti kö-
telességnek tekintettem.

A kormány megbuktatására akkor
két ellenzéki párt törekedett, a mint tö-
rekészik jelenleg is. Az egyik a függet-
lenségi párt volt, mely az összes nemzeti
aspirációknak, az ország teljes önállósá-
gának és függetlenségének egészben és
egyszerre való kivívását tűzte ki céljául,
a másik volt, a később egyesült ellen-
zéké átalakult független szabadelvűpárt,
mely párt kilépett a kormánypartból ép-
pen azért, mert a Tisza Kálmán által ja-
vasolt kiegyezést rossznak tartotta és az
ország közgazdasági függetlenségéért, nem-
zeti kereskedelmi- és iparpolitikáért har-
czolni kívánt.

Választanom kellett e két irány kö-
zül és én az utóbbit választottam. Nem
vezérelt, nem is vezérelhetett elhatározá-
somban más tekintet, mint az, hogy a
nemzet anyagi érdekeinek biztosítását
ezen párt által reméltem gyorsabban, biz-
és minden nagyobb megrázkodások nél-
kül elérhetőnek. Azt hittem, hogy az
egyesült ellenzéknek sikerülhet a rossz
kormány megbuktatása és sikerülhet az
önálló vámtérület létesítése a közbizony al-
apon; azt pedig, mint e rövidebb utat a
gyakorlati célhoz üdvösebbnek, jobbnak
tartottam. Nem mintha szívbem kiadul-
t volna a haza nagyságáért boldogságáért
és teljes függetlenségéért égő lelkesed-
és lángja, hanem azért, mert a teljes
függetlenség megszerzéséhez szükségesnek
vétem a közgazdasági függetlenség előze-
tes kiktűzését. Különbben is nézeteimmel
megegyezőnek találtam az egyesült ellen-
zékét más tekintetben is.

Az egész nemzet rokonszenve kísérté
az egyesült ellenzék hazafias, nagy ne-
vek és nagy tehetségek mozgósítása mel-
let folytatott küzdelmét. Azonban a kie-
gyezési törvények megszavazása után nem
tudott ezen párt politikai működésének
egészséges alapot szerezni.

Azért keletkezett, hogy kivívja Ma-
gyarország közgazdasági önállóságát és
függetlenségét: az önálló bankot és az
önálló vámtérületeket. Leveretvén Tisza
Kálmán könnyelmű gárdája által, vissza-
riadt a látszólagosan egy évtizedre kiha-
tótól fenyegető kormány képtelenségétől,
a második támadást be sem várva, föl-
adta azon elveket, és önmagával alkudott
önmagával hozott létre kompromisszumot.
A nemzet rokonszenve elfordult tőle és
bár tiszteli azon nagy szellemi erőt, mely
a csupa vezérekből álló pártban van föl-

halmozva — nem vár tőle olyan politikai akciózt, mely a nemzet sorsát jobbra fordítani képes volna.

Aki figyelemmel kísérte lapunk politikai irányát, tapasztalhatta azt már hosszabb idő óta, hogy köztem s az egyesült ellenzék közt lényeges véleményeltérések merültek föl. Már a párt főalapjában az új kezdeten kiadott programot élesen megtagadtam és pedig azért, mert az egyesült ellenzék úgy tűntette föl, mint a közjogi alap változatlan épségben tartására első sorban hivatott pártot. Kijelentettem már akkor, hogy a nemzet közgazdasági függetlenségéről nem mondhat le soha és semmi áron, sőt kijelentettem akkor és azóta többször azt is, hogy a nemzet érdekeinek megfelelőnek tartom a jelenlegi közjogi kapcsolatok mellett a personal unio elfogadását, ha az önálló vámtérület létesítése más úton el nem érhető.

Mindezek dacára mindaddig nem szakítottam teljesen az egyesült ellenzékkel, mert nem tartozom azok közé, kik könnyen cserélnek pártot, kik politikai törekvéseiket minduntalan más-más irányba terelik. Különbösen is az országos képviselőválasztások küszöbén reméltem, hogy az egyesült ellenzék talán mégis erélyesebb, öntudatosabb álláspont elfoglalására tökéletesen magát és nem kényszerít sokakkal együtt engem is arra, hogy sorait elhagyva új politikai szövetségekhez csatlakozzam.

Csalódtam. Az egyesült ellenzék vezérei a félig megtagadott elvett immár egészen föladták és lefelé haladva a lejtőn oly pontot értek el, amelyen túl lekemény legbensőbb meggyőződése tiltja, hogy őket kövessék. Senyey Pál b. és azon pártok több kitérési módjai már most odajutottak, hogy pártalakulásuk létalapját, az önálló vámtérületet, mint olyan malum necessariumot tüntetik föl, melyhez a nemzet csak az esetben nyúlhat, ha különben tűrhető kereskedelmi szerződést Ausztriával nem köthet. Nem értem e párt vezéreit; nem értem azért, mert ilyen viszonyok közt nem tudom kifürkészni azon elveket, azon bevallott, vagy bevallhatott politikai célokat, melyek Tisza Kálmántól elválasztják? — Így vélekedve, bátran beléphetnek a kormánypartba, ahol ugyan csak így beszélnek és így cselekszenek. Az egyesült ellenzék praktikája meggyőzött engem arról, hogy a valódi nemzeti politika csak a valódi függetlenségi párt táborában találja előharcosait és meggyőzött egyúttal arról is, hogy a nemzet erkölcsi és anyagi újjászülése csak ezen párt győzelmétől, elveinek érvényére emelésétől remélhető.

Ezen meggyőződésre jutván, mi sem tarthat vissza ennek világos kinyilvánításától. Férfiassal kijelentem tehát, hogy komoly megfontolás után elhárítottam magam arra, hogy politikai törekvéseimet a függetlenségi párt törekvéseivel egyesítem és hogy azon férfiak közé sorakozzam, kik zászlójukra az önálló és független Magyarország dicső eszméjét irtak.

A „DEBRECZENI” TÁRCZÁJA.

Ott a harezmezón!

— NOVELLA. —

2.

Ifj. Váncza Mihálytól.

Bianca összeroskadt e szavak után s szorosabban simul Lorenzó keblére, ki annál nagyobb hévvel fogta őt s csókjaival halmozta el remegő kedvesét, ki Lorenzó keblén ismét efeledé borús gondolatait, ismét felhőtlen lett előtte életének láthatára, melynek napján a tiszta boldogság ragyogott előtte, a boldogság, melyben ő magát mint Lorenzó boldog, irigyelt nejét látta fényes palotában. Lorenzó atyja, a büszke patricius, a kevély Veronesa Marquis tárt karokkal fogadta őt, magas állású urak környezék hódozásukkal, a legelső családok hölgyei voltak bizalmas barátai, fényes szolgák sora, pompás fogatok álltak rendelkezésére, s zóval minden, mi pompa és fény. . . Majd meg kis knyhbó fogadta őket magába csevegő patlak mellett és partján virágok között, a szellő bókolt neki, a fák hajtogatották előtte koronáikat s a madárkák dala mind dicsérete, magasztalása volt boldogságának. . . Ily édes merengések közt gyorsan haladt az idő s rég elmúlt az éjféli, midőn elváltak.

Lorenzó hazatért atyja palotájába, hova utána egy árny suhant, a fondor

A külföld.

Tunisz. Az ideérkezett csapatok parancsot kaptak, hogy tüstént Sfaxba induljanak. Hírlik, hogy a lázadás Tunisz déli részén folyvást terjed.

Washington. Garfield elnök folyvást jól érzi magát. A közzétett orvosi jelentés legjobb reménynek ad kifejezést. A sebben a geny kezd különválni.

Konstantinápoly. A semmitőszék egyhangulag helybenhagyta az első bíróságnak a szultányilkosok elleni ítéletét. A szultán már meg is kapta a seik-ülizim javaslatát az ítélet végrehajtása ügyében.

A palotában kimerítő részleteket terjesztenek a vádlottak állítólagos összekülvéséről, melynek az lett volna a célja, hogy a császári ház valamennyi hercegét meggyilkolják. Midhat pasa vonakodik számkivetésbe menni; inkább akar a világ szeme láttára mint az igazságtalanság áldozata meghalni, sem hogy egy távoli zugban a korbádó fa módjára dőljön ki anélkül, hogy halála gyászt keltené s tanulástól szolgálatna.

Midhat pasa érdekében a konstantinápolyi török lakosság közt erős mozgalom fejtett ki. Kérényekkel ostromolják a szultánt, melyek kegyelmet követelnek, sőt a Turquine egy hölgynek költői kérényét egész terjedelmében közli. Mahmud Damad és Nuri Damad pasák nejei is irtak állítólag a szultánnak, hogy abban az esetben, ha férjeik kivégeztetnének, a kivégeztetés napján gyermekeikkel együtt megölik magukat. Utólagosan még sok részlet jön napvilágra, melyek a pör lefolyását különösen szívesen tüntetik elő. Diplomáciai értesítések szerint, melyek Berlinbe érkeztek, az egész eljárásról még csak jegyzőkönyvet sem vettek föl, a főtanúk, kikre a legjobb akarat sem foghatja rá, hogy csak csekély műveltséggel is bírnak, vallomásaikat úgy mondták el, mint valami betanult leckét.

Városi közgyűlés.

A folyó évi július 14-én tartandó bizottsági közgyűlésnek tárgyai:

1. Polgármesteri jelentés május és június hórol.
2. Úgyhátrány jegyzék.
3. Miniszteri leirat, mellyel a múlt évi zárszámadás jóváhagyott.
4. Ugyanaz, mellyel a f. évi legeltetési rendszabályok megerősítettek.
5. Ugyanaz, melyszert Oláh Gyula n.-várad lakosnak Debreczentől K. Marjai vezetendő helyi érdekű vasútra előmunkálati engedély adatott.
6. Ugyanaz, melyszert az adófel-szólamlási bizottság elnökei kinevezettek.
7. Ugyanaz, mellyel közze tétetik, hogy Poim Jakob Budapestben hüllye gyermekek ápolására intézetet nyitott.
8. Főispáni átirat, mely értesít, hogy a király a városnak a trónörökös egybekelésé alkalmából nyilvánított üdv-kívánatait tudomásul vette.

lelkt Paoló, kit a marquis küldött ki, hogy figyelje meg Lorenzót, kinek magaviselete rég gyanusnak tűnt fel előtte, elhanyagolta barátait, a társaságokban kedvetlen szórakozott volt s a legszebb hölgyek társasága sem tudta fölvidítani, ilyenkor mindig komor gondolatok foglalták el lelkét, ha arra gondolt, mily nehez lesz e körből megválnia, vagy pedig bevinni Biancát a patricius hölgyek közé, kik vagyonnakkal s magas rangokkal öröklék az előítéleteket is.

Paolo híven elmondta az est történetét Lorenzó atyjának, ki végtelen haragra gyuit s elhatározá mindenkép megakadályozni e viszonyt akár szép szerével akár erőszakkal.

Maga elé idézte tehát Lorenzót. . . Irószobájában fogadta űlve bőrszékén — arca szigorú árult el, s összeszorított ajkai közül koronként a kigyó sziszegése hallatszott s vadul égő szemeiből a kegyetlenség lángja csapott ki, keresve áldozatát — saját fiában!

— Hivattalak — szólt az öreg — mert tudomásomra jutott nemtelen szerelmed, te Lorenzó, a gazdag irigyelt Lorenzó di Veronesa, kinek bármely patricius leány nyujtaná kezét szivesen, s kit a legjobb családok örvendve neveznének fioknak, te vén napjaim büszkesége szeretsz egy koldust — szeretsz egy földönfutót, egy sehonait! — Nem! — szólt vadul felugorva s fiára meredve — sohasem fogom megengedni, hogy azzal egybekelj, vége legyen nemtelen szerelmednek! Ezt akarom, ezt parancsolom! . . .

9. Polgármesteri jelentés 1880. évről.
10. Az árvaszéki elnök évnegyedes jelentése.

11. Tanácsi előterjesztés a debreczeni érmelléki helyi vasút előleges munkálataira 500 frt költség utalványozása tárgyában.

12. Ugyanaz a kir. járásbírószék helyiségeinek 500 frt bére utalványozása iránt.

13. Ugyanaz a „Bika”-fogadó jövő bérlete iránt Fehér Hermannal létrejött egyezés tárgyában.

14. Ugyanaz a zálog-intézetekről szóló törvénynek a zálogüzlettel foglalkozó helybeli pénzintézetekre való alkalmazása tárgyában.

15. Ugyanaz a feltülvizsgált számadások kíséretében.

16. Ugyanaz több elhalt tisztviselő és szolga nyugdíj ügyében.

17. Ugyanaz néh. Nagy Sándor legelőbér tartozásának leírása iránt.

18. Ugyanaz a 8-ik évi vágásu kaszálóknak a tilalom alól való felszabadítása tárgyában.

19. A 6-ik évet betöltött bizottsági tagok újból választására határidő kitűzése.

20. Felfolyamodások a legeltetési-rendszabály 2. 7. 8. 9. pontja ellen.

21. Szabadság időt kérő tisztviselők folyamodásai.

22. Polgárosítás iránti kérények.

22. Bába oklevél kihirdetése.

A margittai kerületben holnap lesz az új választás. A kormánypart minden erőfeszítése dacára, pártunk győzelme valószínű.

Rágalom.

A „Kelet” című kolozsvári újság tegnapi vezércikkének következő hangzatos ezim van: „Árulás.” Nem mond benne sem többet, sem kevesebbet, mint hogy a függetlenségi párt tényleg elárulta a hazát. Ha csupán fejtegetésre bazirozna állítását, nem felelnék semmit. Valeat quantum valere potest. De itt egy tényről van szó, melyre a „Kelet” című újság roszul informáltta magát s így kötelességünk a rektifikáció, hogy ily sajnos tévedéseknek ne legyen többé a „Kelet” című újság kitéve. Az állítatit eme cikkben, hogy a függetlenségi párt a szilágycsehi kerületre nézve paktált egy nemzeti tisztegi tulzóval, Pap Györggyel.

A tény pedig az, hogy Pap György nemzetiségi tulzót, nyolczvan egynéhány szavazattöbbséggel, megverte a függetlenségi párt jelöltje Móni Gyula szilágycsehi ügyvéd. Pap György ellen sem a kormánypart, sem a m. ellenzék nem állított jelöltet. Mi állítottunk. Ez a tény. Így paktáltunk mi a dakorománnal.

A kormány kezében volt hatalom, a megfélemlítés minden eszköze, a pénz s az ígéretésnek és egyéni érdekek legyezésének minden csábítása. Rendelkezésére állott a főispán, alispán, szolgabírák, jegy-

Lorenzó el volt ugyan készülve arra, hogy atyja ellenezni fogja nemes szerelmét, hogy szitokkal gyalázkodásokkal illeti Biancát, de ily vad kitérésre nem számított. A higgadság, mely szép arczán űlt, lassanként kezdett tűnni onnét s felváltá a harag. Szemei szikrát szórtak, kezei ökölbe szorultak s minden egyes kitérés után, mely éles törként járt át szívére, már áldozatára készült ugrani, hogy torkon ragadja s beléje fújtsa a gyalázatos kifejezéseket, miket vad szíve pokoli kegyetlenségében sugált. . . De győzött az ész, az önmérséklet szava, hisz atyja állt előtte, a szerető atya, kinek e képét megőrizé a gyermek korból. . . Most ez atya, ki akkor elhalmozta gyöngédségeivel, eltöltta szerelmét, összezuza szívet, meggyilkolja lelkét s hal! még átkozni sem szabad azt, ki megölte keblében a reményt s megásta sírját boldogságának — hiszen atyja az! . . . s miért? Nagyravágyásból, kevélységből, ki nem akarta, hogy az ő, régi család fényes címére homályt hozzon egy egyszerű polgár lány.

— Egyébiránt tudom — folytató — hogy vak az ifjuság s talán te sem fogsz hajtani szavamra, de tud meg, hogy őszesze foglak zuzni benneteket, mint e botot! — s a kezében lévő pálcát szétörté s az ablakon kiveté.

Lorenzó egész higgadtan válaszolá: — Atyám! Vétkezel az ég ellen, hogy annak egy angyalát ennyire gyalázod. Oh ha ismernéd őt, nemes lelkét, mely arany koronaként borul rá, szívének kincseit, melyekhez képest semmi a

zók, járásbírószékek és törvényszékek alantobb közegei, az adóhivatal és felügyelőség, a zsendár, a fináncz és minden ember, ki bármi czimen fizetést huz a közpénztárból. És mégis mi történt Szilágycsegyében? A főispán korteskedett Zilahon egy magyar ember ellen; az alispán korteskedett Diósadon egy magyar ember ellen; járásbíró és szolgabíró korteskedett Somlyón egy magyar ember ellen; minden kormány közeg korteskedett Tasnádon egy magyar ember ellen. Csak a szilágycsehi kerületben nem korteskedtek hivatalból a dakoromán ember ellen.

A magyar jelöltek ellenében minde-nütt volt a kormánynak ellenjelöltje, a dakoromán jelölt ellen nem volt.

UJDONSÁGOK.

* A kiállításra újabbán következő iparosok jentették be tárgyaikat városunkból: Nosztrai Lajos, Vassertheurer József, Czwerner Károly, Papp V. Jenő, ifj. Tóth Sándor, Friedman Mór, Glatler Regina, Farkas Ferencz, Kovácsi Sándor, János Ede, Tamássy gyógyszerész, Csúri András, — Hmery Mihály, Soltész János, Moosovszky Gusztáv, Skribay Károly, Roggenbacher József, Guthám Ferencz, Grünvald Mihály, Kanecz Eduárd, Haraszthy Lajos, Vaszily József, Papp Károly, Nagy István.

* Közügy. A jövő évre jogosított választók névjegyzéke kiigazított s az új lajstrom a polgárok által megtekinthető. Figyelmeztetjük polgártársainkat: tekintsd meg e névsorokat és szorosan ügyeljenek, esetleg reklamáljanak, hogy oly polgárok nevei, kik a választásra jogosíttak, vagy olyanok, kik arra nem jogosítottak, a listában valahogyan be ne esempésztessenek. Ez utánézet a hazafiai, polgári kötelesség szigoruan parancsolta. Epen most lefelyt választás mutatta meg, milyen inkarnatus hibákat okozhat a hivatalnok önkény vagy hanyagság. Minden bajnak elejét lehet venni e megtekintéssel.

* Örömmel hozhatjuk köztudomásra, hogy Debreczen városának iparosai közül nagy számmal fognak résztvenni a rendezendő kiállitáson. A készüldések nagyban folynak; legtekintélyesebb iparosaink és gyárosaink sem fognak visszahuzódni, — sőt a budapesti nőipar-kiállitásra készített tárgyak közül is nagyon sok visszataratott a debreczeni kiállitásra a csehből, hogy hölgyközönségünk első sorban városunkban tegyen tanubizonyoságot munkaképességéről, mtizléséről és szorgalmáról. Üdvözöljük őket!

* A czeplő-utca kifogyhatlan a komédiás bódékból. A majomszínház mellé újabbán egy eröművész-társulat számára állítottak „bódét”. — Mondják, hogy mindkettőnek nagyközönsége van.

* Az asszony! Egy jó módú földmes nejevel boldogtalan család életet folytatott. Utóbb a nő elhagyta férjét s annak ismételt esdeklésekre sem akart visszatérni a hához. A férj e feletti bánatában

földi kincs, szerelmének égi tisztaságát s magasztos ártatlanságát, nem itélné ily kegyetlenül. S aztán mit tehet ő arról, hogy szegény s polgári családból való? Isten mindenkit egyformán teremett, nem alkota senkit nemesnek, pórnak s címeket sem osztogatott, csak az elfogult gyöngö ember gondolta ki ezeket göggyében, hogy gyengébb, tehetetlenebb embertársa felé emelkedjék, hogy míg amaz dolgozik, ő pihenjen, s az ő verejtékén rakjon palotát heverő kényének!

— Csitt, ne tovább kölyök! — fürmedt rá az öreg — még gyalázni mered az őseket? . . . takarodjál ki innét s addig ne kerülj szemem elé, míg le nem mondasz nemtelen szerelmedről, ha örökké bujdosnál is! . . .

Lorenzó szomoruan ballagott ki atyja szobájából, fájt neki a megaláztatás, melyet atyjától kellett szenvednie, de másrészt még jobban megerősíté szerelmét s azon akaratát, hogy Biancát elhagyni nem fogja, nem ha atyjának átkai, nyomor s a világ gunya lennének is követői a sivár élet útján. Szobájába tért, hol nehány sort irt sebesen, melyben Biancát találkozára kérte fel, bepecsétöte s hü szolgájával Pietróval elküldé. Azután pedig dolgait után látott, de oly izgatott volt, minden oly különönsnek tetszett előtte, mintha csak egy nagy eseménynek lettek volna előhírnökei.

(Folyt. köv.)

buskomor lett s arczá hogy a szívet a bánat napelött reggel nővére sélte el, mily boldogt az életét, mert neje, szeret, hozzá visszatér véssel azután, hogy ment a padlásra s f A háznép csak akkor felakasztották, mikor a A gyorsan hívott orvo beálltát konstatalhatta végezett után több gy hűtlen nő, kinek lelki a férj szörgyt tettebr * Győr város közelebb. — Mednyá ros képviselője fogja letét. Ez alkalommal el az utazákat a győ nepek fognak rendezt

* Vigyázatlan majdnem Z. J. és kis nap melegére száritar sít magyarázta ki midőn égő pipájából szomorú tapasztalatról felrobbantván a mi melynek lánja mind szegeette. Allapotuk

* A holtidény a golya”. Epen így csak szeret teheti így városi légtől és portó tak el városunkból a irányába. Ki fűrdőre, hogy a bekövetkezen mával, az unalom ha

* Az utcázó ren két igen csinos élénk piros rózsás ar dett pava módjára. fölverte a port s a hordta. — Jaj de ter ral! Kiált fel a sz e p a t i k a - p o r r a l ! egy mellettki eliram A két hölgy úgy elpa sem lett volna.

* Fizesés he kovácsmühelyben zajó tegnapelött. Két legér óta dolgoztak a mühe fizetésit gyönyörben ré rényen meginterpelláb egy házsartos asszony nem lenne-e hajlandó jokat megfizetni. Az mely e kívánság fö jött, hogy a két legé legelni kezdte, söt ké gal szállott síkra, s csak ütlegelni kezd vasdoronggal szállott sulyosan megsérelme kások csupa udvarias nozták a kövér ütleg czias természetű me

* Ezt is jó tu pokból nem lesz taló olyan veszélyre is vasókat, a melytől tunk, legfölebb kell ztk. Értjük alatta a veszedelmet. Hogy pése által halál a hogy a légy valamely mérges tárgyról szá ismeretes dolog. De is hogy maga a légy nak álcái öik me tudvalevőleg husra a melyben, aztán az lálékok nyerne. En legyek felkeresik r ket, s megmételyezi esetek, hogy az ege megtámadják. D.-As szél el eseteket, a házi légy felkereste aluvókat, s azok or téit. Az illetök ele szeret érzést tapaszt mind élesebb fájdalom gúl valóságos deliri elő. Cayenne ben a dig egy oly fajta lé cilia homi nívora mely kiváló előszere számára az emberi valóságosan megeszi. Néha néhány rövid ortt, ajkakat vagy magokat, s a legbor — Nem kisebb vesz ban a forrószagok a letkező por. Nemesa felszálló pora, han sok közben kezünk gok pora is, mely elősegíti a tudóvszt tődő igen sokat e

...kék alan-
s felügye-
s minden
ést huz a
rtúnt Szi-
orteskedett
n; az aisi-
y magyar
abiró kor-
ember el-
orteskedett
ellen. Csak
kortesked-
ber ellen.
ben minde-
öltje, a da-

K.
kötvetkező
t városunk-
r József,
ő, ifj. Tóth
ter Regina,
or, János
Sútri And-
ész János,
ároly, Rog-
encz, Grün-
Haraszthy
ároly, Nagy

jogosított
t s az új
gtekintetű.
at: tekint-
ssan ügyel-
hogy oly
ra jogosi,
naradjanak,
egosiottak,
sempésztes-
ni, polgári
olta. Epen
eg, milyen
hivatalnok
ellen bajnak
ssel.

köztudo-
sának ipa-
gnak részt-
A készü-
gtekintélye-
sem fognak
esti nőpar-
szül is na-
debreczeni
gyközönsé-
tegyen ta-
ról, mtiz-
öljük őket!
gyhatlan a
színbáz mellé
at számára
hogy mind-

módu föld-
életet foly-
t s annak
art vissza-
ánatában

tisztaságát
n itélnél il-
et ő arról,
dból való?
emített, nem
s czíme-
agult gyöngö-
jében, hogy
ertarsa felé
dolgozik, ő
akjonj palo-

ök! — für-
lázni mered
i innét s ad-
ig le nem
ól, ha örökké

agott ki atya
asztatás, me-
e, de más-
szerelemét s
elhagyni nem
nyomor s
svetői a sívár
hol néhány
meát találko-
hű szolgálja-
pedig dol-
tt volt, min-
előtte, mintha
lettek volna

buskomor lett s arczáról volt leolvasható, hogy a szívét a bánat férgé marja. Tegnapelőtt reggel nővérenek könnyezve me-
sélte el, mily boldogtalan s hogy megunt-
az életét, mert neje, kit olyan forrón
szeret, hozzá visszatérni vonakodik. Ke-
vészel azután, hogy nővére eltávozott, fel-
ment a padlásra s felakasztotta magát.
A háznép csak akkor lelte meg már a
felakasztottat, mikor az megsztunt volt élni.
A gyorsan hívott orvos már csak a halál
beálltát konstátálhatta. Az önkétség ki-
végzett után több gyermek maradt és a
hűtlen nő, kinek lelkiismerete fog felelni
a férj szörnyű tetteért.
* Győr városa ünnepeket fog ülni
közelebb. — Mednyánszky Árpád, a vá-
ros képviselője fogja meglátogatni ker-
letét. Ez alkalommal virágfüzérrel látják
el az utcákat a győri hölgyek, s néptün-
nepek fognak rendeztetni.
* Vigyázatlanság áldozata lett
majdnem Z. J. és kis leánya. Ugyanis a
nap melege szaritani kitétt lőpor hatá-
sát magyarázta kíváncsi kis leányának,
midőn egő pipájából egy kipattant szikra
szomorú tapasztalatról győzte meg őket,
felrobbantván a mintegy félkör lőport,
melynek lángja mindkettőjük arczát ösz-
széegette. Allapotuk nem veszélyes.
* A holt idegy. Megy a daru, megy
a golyó. Epen így vagyunk mi is. Aki
csak szerét teheti igyekszik menekülni a
városi légtől és portól. Már is többen utaz-
tak el városunkból a széliróza különböző
irányába. Ki furdóre, ki falura sietett, ne-
hogy a bekövetkező holt idegy alkalmá-
val, az unalom halottja legyen.
* Az utcázó. Vasárnap a sétatér-
ren két igen csinos öltözött, déli termetű,
élénk piros rózsás arcu hölgy büszkélke-
dött pava módjára. Hirtelen szél támadt,
fölvette a port s a járó-kelők szemeközé
hordta. — Jaj de tele van az arcom por-
ral! Kiált fel a szebbik. — Tele am
patika-porral! Kurjantja el magát
egy mellettk eliramló pajkos inaskölyök.
A két hölgy úgy elpárolgott, mintha ott
sem lett volna.
* Fizetés helyett ütleget. Egy
kovácsműhelyben zajos jelenet ment végbe
tegnapelőtt. Két legény, kik régebbi idő
óta dolgoztak a műhelyben a nélkül, hogy
fizetési gyönyörben részesültek volna, sze-
rényen meginterpellálták a mestert, kit
egy házsártos asszonyi személy képviselt:
nem lenne-e hajlandó fáradságos munka-
jokát megfizetni. Az érdemes asszonyszem-
ély e kívánság fölött annyira dühbe
jött, hogy a két legényt istenigazában üt-
legelni kezdte, sőt később egy vasdorong-
gal szállított sikra, s egyik legényt ugyan-
csak ütlegelni kezdte, sőt később egy
vasdoronggal szállított sikra, s egyik legényt
súlyosan megsérlemezte. Az elvert mun-
kasok csupa udvariasságból nem viszo-
nozták a kövér ütlegeket, hanem a bar-
czias természetű mesternőt feljelentették.
* Ezt is jó tudni. A forró nyári na-
pokból nem lesz talán érdektelen, ha egy
olyan veszélyre is figyelmeztetjük az ol-
vasókat, a melytől félni nem igen szok-
tunk, legfőkébb kellemetlen oldalát érez-
zük. Értjük alatta a legyek által származó
veszedelmet. Hogy egyes legyeknek csi-
pése által halál állott elő oly módon,
hogy a légy valamely lépfenés vagy egyéb
mérges tárgyról szállt az emberekre: az
ismeretes dolog. De vannak oly esetek
is hogy maga a légy, illetőleg pedig an-
nak álcazi ölik meg az embert. A légy
tudvalevőleg husra szokta letenni petéit,
a melyben, aztán az álcazk kedvező táp-
lálékot nyernek. Ennek következtében a
legyek felkeresik nyaranta a nyílt sebe-
ket, s megmételtyezik azokat. De vannak
esetek, hogy az egészséges szervezetet is
megtámadják. D.-Astros francia orvos be-
szél el eseteket, a midőn a közönséges
házi légy felkereste a szabad verőfényen
alavókat, s azok orrukaiba tette le pe-
téit. Az illetők eleinte hangyamaszkálás
szerű érzést tapasztaltak agyukban, mely
mind élesebb fájdalomba ment által s vé-
gül valóságos deliriumot és halált hozott
elő. Cayenne ben a francia birtokon pe-
dig egy oly fajta létezik a légynek (Lu-
cilia homi nivora a tudományos neve)
mely kiváló előszerelettel keresi fel petéi
számára az emberi testet. Kikelő álcazi
valóságosan megeszik annak egyes részeit.
Néha néhány rövid nap alatt lerágnak az
orr, ajkakat vagy füleket, a hová vették
magokat, s a legborzasztóbb halált szülik.
— Nem kisebb veszélylyel fenyeget azon-
ban a forróságok alatt a mindentűnt ke-
letkező por. Nemcsak kizáródti utának
felszálló pora, hanem a napi foglalkozá-
sok közben kezünkbe akadt száraz anya-
gok pora is, mely tudónkre ülepedik, s
elősegíti a tüdővész. Általában ugyan a
tüdő igen sokat elbir e tekintetben ha

amugy is egészséges, — de minden
parányi idegen test, — mely
beteg állapotában jó hozzá végzetes kö-
vetkezmény lehet. Dr. Hesse egy szász-
országi orvos érdekes adatokat gyűjtött
arra nézve, hogy különféle foglalkozásu
emberek mennyi port szívnak be a leve-
gővel együtt tüdejükbe, 300 munkanapra
tévén számított, minden napra 10 órai
munka időt, s minden órára 500 lélekzet-
vételt vett alapul, s e mellett ugy találta,
hogy a kalapművesek mthelyeiben 963
gr. jut esztendőként a tüdőbe. A papir-
malmokban már 3735 gr., a lisztmalmok-
ban pedig 7155 gr. Ez utóbbi helyen te-
hát mintegy 14 font, ugy hogy a tüdőre
rakodott és csak részben emészthető anyag
megaladja súlyban magát a tüdőt. De
még veszélyesebb a dolog a vasgyárak-
ban, hol a beszitt poromú anyagok a
súlya közel 20 font. Azért, midőn gyenge
testalkatu, különösen pedig gyenge tüdő-
vel bíró gyermekeket szülői mesterséget
választanak azok számára, erre is tekin-
tetten kellene lenniök.
* Hirtelen halál. Derecskéről egy
egészséges izraelita fiatal ember bort venni
ment Diószegre, s ott egy hitrokónánál
hirtelen meghalt. A nép ezen megjedve
kolerát emiegetett, de az orvos agyvelő-
gyulaclást konstátálta.
* Választási pikantéria. Szaka-
dat község jámbor polgársága körében
nagy az izgatottság, s a szegény emberek
ugyanacsak keresik az utatt, módot: hogyan
lehetne abból a kritikus helyzetből szaba-
dulni, melybe a szabadelvtű nagylelkűség
beleugratta őket. Szakadat község az élel-
választókerülethez tartozik, s szabadelvtű-
párt, mely a választókkal szemben rend-
kívüli bőkezűséget szokott gyakorolni,
nem feledkezett meg a szakadati érdemes
honpolgárokról sem. Bolondját járta a
nagylelkűség, s a román választók feje
fölött üdvözítő gyönyört árasztva suhogott
az angyalos bankó. Soha sem éltek ők
ilyen boldog idöket. Természetesen a sza-
badelvtűpárt kortesei nem pusztán önzetlen
emberszeretéből adogatták pénzeiket a
választóknak, hanem lekötötték szavaza-
taikat Szlávy Olivér részére. Hát bizony
a szakadati honpolgár megígérte, hanem
azért követte becsületes lelke sugalmát
és választáskor rászavazott az ellenzéki
Vulcanra. Eddig azt hitte, hogy ő fözte
le az urakat, s kedélyesen a markába ne-
vetett; hanem csakhamar meggyőződött
röla, hogy mégis ravaszabb az uri kortes
nalanál. Tömegesen felszóllítottak, hogy
fizessék vissza általok fölvet összegeket,
mert különben beperesítenek. E sajátsá-
gos differenciák még mindig sehoggy sin-
csenek kiegyenlítve; azonban azt hisszük,
hogy Szlávy Olivér ur emberei tudni fog-
ják hogyan kell az általok vesztegetés
képen elpazarolt kincset visszaszerzetni.
* Hogyan tánczolta ki Tóth Soma
„a mégis h... a német“-et. Molnár
Gy. „Világostól-Világosig“ című érdekes
munkájának egyik mutatványában olvas-
suk a következőket: A forradalmi idöszak
lezajlása után Tóth Soma ugy mint Fitos,
egész játékkal adta a magyar tánczokat,
s lábait csinált politikai célzásokat,
melyeket kitűnő mimikával kísért, magya-
rázott; így tett az ugynevezett kómis ka-
raktertánczokban is, teli rakta számos
gunyos vonásokkal, jelentős firtorokkal, s
gazdag komikai érének kiapadhatlan for-
rásából csak ugy ömlött a Bachhuszókra
a karikatúrák zápora. Az ő vassas németje
és mexikói völegénye a peleskei notárius-
ban némán is többit mondott, mint vala-
mennyi más az egész bohözatban. Még a
Zöld ördög pantomiáiban is tudott politi-
zálni; valóságos vicz-lap volt, tele új és
újabb karikatúrákkal, satirikus vágások-
kal. Különösen a Fitos által „Vak vagy
te szent igazság“ címmel hirdett kö-
moly magántáncz csinált roppant furorét.
Az egész táncz zenéjével együtt olyan
kesergő lejtős volt, mint a közhangulat, a
borba fojtott bubánat és haragos lélek!
Tóth Soma még egy frissel toldotta meg
a tánczot, melyet titkosan a „jaj de hun-
czut a német“ táncznak nevezett el és lá-
baival olyan figurákat csinált, melyek a
rébuszoknál is világosabban beszéltek, —
e mellett a beavatottabbaknak ábrákban
még le is rajzolta az erősebb észlázásokat.
Az első komoly részt rövid frissével —
amint Fitos is tánczolta — bevégezvén,
szüntetet tartott, mely alatt a zene egypár
üttennel vidám andalgóba ment át és ő
a szín közepén állva, arczának és szemé-
nek hunyorításával mintegy kéjelegve, kar-
jait egymásután és lassan fejéhez szedte
kaczkias léptekkel ingatódozott a szín ele-
jére: ez volt a „jaj de“ kifejezése; a su-
golyuk elé érve, jobb lábával egy kérdő-
jelzertű pompás rajzolásának a levegőben
és hirtelen rá ballábalával egy pontszerű

hármas kirugással jelezte a „hunczutot“,
mire befejezésül rögtön ismét a jobb lá-
bával egy hosszú fölkiáltójelt rajzot a le-
vegőben: és ez jelentette a „németet“ ez-
zel aztán a szín háttérébe lejtve, a vers
következő részét sebesebb és sebesebb
tempókban tánczolta ki a közönség óriási
tapsai közt s az volt benne a dicső, hogy
amaddig nem tudták meg a táncz jelentő-
ségét, a tiszték és Bachhuszók is tüzesen
tapsoltak. A cenzura nem tudott rajta ki
fogni, aztán a Bachhuszók főbbjeinek
gyermekeit is tanítván, többit engedtek
meg neki; táncziskolája rendkívül látoga-
tott volt s ha magánlecczket is adott, azt
már kegyelemképpen cselekedte. Ez új-
donsággal kapcsolatosan megemlítyük, hogy
Magyarország egykori legjobb tánczosa
folyton városunkban tartózkodik s a táncz-
tanítással foglalkozik. Az említett esemény
óta nagyot fordult a világ sora, s most
már szívesen vállalkozik magán órák ada-
sára is. Ajánljuk a t. szülők figyelmébe e
kitűnő táncztanítót, kit most alakít egy új
kolont, melyre nézve a vákációi idöszak
a legalkalmasabb, minthogy ilyenkor a
tanulástól nem vonatnak el a gyermekek.
E derék tánczmesterrel értekezhetni a Bó-
ránd György ur lakásán, (Komáromi ház)
a szinház mellett.
* Felkérletnek azon t. szülék,
kik gyermekeiket a hegedű oktatásban
kiképeztetni vagy gyakoroltatni akarják,
szíveskedjenek alosított lakásán jelen-
kezni. Fröhlich Simon kisujtása 1736 sz.
Makai ur házában, vagy Geiger Ignátz
ur fűszerkereskedésében a ref. főiskola
mellett.
* Czigány manipuláció. Diószegen
pár hét óta minden nap felfordult egy-egy
sertés, hol egyik hol másik háznál, hol
aztán a czigányok azonnal megjelentek
az elhullott állatot elkérni. Egy asszony,
kinek előtte való nap czigányok voltak s
kinek más napra egy szép sertése meg-
döglött, háza körül mérgezett kenyér-
darabokat talált, melyeket az előjárásnak
bemutatott. A vizsgálat csakugyan mérge-
zést derített ki, de a czigányok mindent
tagadnak. A társadalom ezen phylliokszé-
rai — a czigányok ellen is jó volna valami
biztos ítőszert kigondolni.
* Iszonyu hőség volt Londonban
é hó 6-án. A hőmérő árnyékban 83.7
Celsius fokot mutatott. Ejjel pedig oly
iszonyu zivatar támadt, melyre a leg-
öregebb emberek sem emlékeznek.
* Az aratás a Nyiren általában
megkezdett és a rozs mindenütt kitűnő
jövedelmet ígér; a n.-károlyi határon is
láthatni már a tagokban elszórtan buza-
kereszteket, azonban e héten egész erővel
megindul az aratás s valahára megfizeti a
gazdák fáradságát.
* A Kelet című kormányparti ko-
lozsvári lap szerkesztőségéből a lap ala-
pítója, Szász Béla kivált s ezt a szélső-
baloldali Ellenzékben teszi közzé. A kivá-
lásra a szerkesztővel, Békéssyval való dif-
ferencia és az szolgálatot okot, hogy
Szász Béla nem pártolta Bokros képviselő
jelöltségét, a melyet a Kelet támogatott.
* Gyászjelentés. Csapó Kálmán,
maga ugy neje szül. Govrik Josefa s gyer-
mekei Margit, Kálmán és György, valamint
Csapó Krisztina, Csapó Eteika, Csapó Fe-
rencz, továbbá Csapó Lajos és Vass Jenő
számos rokonok nevében is a legmegszor-
morodottabb szívvvel jelentik az önfeláldo-
zóan szerető felejtethetlen jó édesanyának,
anyósának, nagyanyának, testvéreinek és ro-
konoknak, Nagy Bessenyői Vass Terézia özv.
CSAPÓ GYÖRGYNE asszonynak, folyó év
július hó 10-én délelőtt 10 órakor 3 évi
kinteljes szenvedés után életének 58-ik
évében szeretett gyermekei karjai között
vizkóiban történt gyászos elhunytát. A fe-
lejtethetlennek drága hamvai folyó hó 12-én
delután 3 órakor fognak Debreczenben a
nyomatató-utczai 802. számú házatól, a
helv. hitv szertartása szerint a czepléd-
utczai sirkertben öröknyugalomra tétetni.
Nagyvárad, 1881. július hó 10-én. Legyen
könyű élma a soha el nem felejthető sze-
retett kedves halottnak.
* Haláltáncz. Tisza Vecséről a „M.
F.“-nek a következő, halálosan romanti-
kus esetet írják: Farkas Mihály jó módu
pnraszgazda Ilona nevű leánya már gyer-
mekkora óta szerette Bogárfy Pistát, egy
szegény özvegy asszony fiát. Midőn Pista
felölt, beállt béresnek Farkas Mihályhoz
és ekkor jutott a gögös apa tudomására,
hogy lánya szereti a szegény bérest. Far-
kas Mihály azzal fenyegette Pistát, hogy
elcsappja szolgálatából, ha nem veszi el
Kenderes Marit, Kenderes István béres
leányát. Pista sokáig habozott. Kenyér
nélkül hagyja a szeretett édes anyját?
Ezt nem teheti. — Szíve vérzett, —
midőn ráállott gazdája ajánla-
tára. A lakadalomra Ilona is megjelent.

Az első esárdást volt szeretője karján tán-
czolta. De alig fordultak egyet-kettőt, Ilona
összerogyott és Pista karjaiba dőlt. Beval-
lotta neki, hogy megmérgezte magát; mert
nékulle nem tud élni. A kedves leány hét-
főn reggelre meghalt. Pista jelen volt a
temetésen, de aztán eltűnt a vidékről. A
gögös apa iránt roppant nagy az izgatott-
ság Tisza Vecsén.
* Lakváltoztatás. Nagy Balint
festő lakását czepléd-utczáról piacz-utchoz
1826. sz. özv. Svetics Mátyásné házához
helyezte át. — Ajánljuk a közönség figyelmé-
be.
Időjárású jegyzések.
Európában. A nagy légnyomás (764
—766) a kontinens nyugoti felében, a dep-
ressziók egyike (758) Oroszország délny-
gati részében, másika (757—758) Magyar-
ország keleti részéből Romániába távozó-
ban van Németországban gyenge szelek-
nél az idő változó, kevés helyi esőkkel,
csekély hőmérséklet változás mellett.
Hazánkban: Többynire nyugot és
észak között járó, északias, erősbödött
szelek mellett a hőmérséklet alig változott;
Többynire derülő nappalokat borús éjje-
lek váltanak fel, számos, helyenkint jelen-
tekeny mennyiségű esővel és égháborukkal.
Az e hó 7-kén előre jelzett hűvösebb, erő-
sebb változó idő véghez közeledik és de-
rűlő jellegűt, szárazabb és mellegebb
lesz a jövő napokra,
Kilátás a jövő időre. Hazánkban: A
nyugoti félben derűlő, keleten még vál-
tozó időt várhatni; itt több helyi esőkkel
erős szelek mellett.
— Lövészet. 1881. július hó 10-én
tartott lövészet eredménye.
Díjat nyertek:
Legjobb mélylövessel:
Feischl Emil 1 drb 2 frtos tallért.
Legtöbb körlövessel:
Jóna Sámuel 1 drb 1 frtos tallért.
A „Vasárnapi Ujság“ június 10-ki
száma következő tartalommal jelent meg:
„A román királyi pár.“ — Egyesü-
lés 1848. Költemény. Arany Jánostól. —
„Otthon.“ Költemény. Gáspár Inrétől. —
„A császár fogadott leánya.“ Elbeszélés a
római idökből. Irta Forrai József. — „A
halásztanya.“ Feszty Árpádtól. — „A sak-
kozó gép.“ — Wagner Jánostól. — „Nyoma
vesztett!“ Angol regény. — „Egyveleg.“
— „Takács János.“ — „Elfogatás.“ —
„Középiskolai tanítás Észak-Amerikában.“
— „A jelenleg látható üstökös.“ Hoitsy
Páltól. — Irodalom és művészet, közin-
tézetek és egyletek, egyház és iskola, mi
újja? stb. rendes heti rovatok.
Képek: I. Károly román király és
Erzsébet román királyné. — Elfogatás.
Vauthier festménye. — Ó gyallai halász-
tanya: A halászkunyhó. — Halászléves.
— Halászbárkák a „gát“-tal. — A huzás.
— Feszty Árpád rajzai. —
Írlandi zavarok. Castletown erőd ostroma.
— Takács János. — Üstökösök: 1. Az
1807-iki üstökös. 2. Az 1744-iki üstökös.
3. A ketté vált Biela-fele üstökös. 1846-
ban. 4. Az 1861-iki üstökös fejében ész-
lelt működés. 5. Az 1843-iki üstökös utja
a Nap körül február 28-án.
FELHÍVÁS ELŐFIZETÉSRE.
Július hó 1-én új előfizetést
nyitottunk.
Figyelmeztetjük és kérjük tisz-
telt előfizetőinket, kiknek előfizeté-
sük m. hó végével lejárt, hogy újabb
megrendeléseiket mielőbb meg-
t e n i méltóztassanak.
Lapunk ára:
Egy óra . . . . . 1 frt — kr.
Két óra . . . . . 1 frt 80 kr.
Három óra . . . . . 2 frt 50 kr.
Előfizetést a hó bármely nap-
jától elfogadunk.
Az előfizetési pénzek és postai
utalványok lapunk kiadóhivatalába,
főpiacz, Vecsey-ház küldendők.
A „Debreczen“ kiadóhivatala.
Szabó József,
felelős szerkesztő s kiadótulajdonos.

Mint gyógymód minden időben használható.

VALÓDI WILHELM

Mint gyógymód minden időben használható.

köszvény és csúsz ellenes

VÉR T I S Z T I T O - T H E A

(vértisztítószer köszvény és rheuma ellen), mint egyedüli és biztosan ható vértisztító-szer van előismerve.

Engedélyezve a Cs. kir. udv. iroda 1858. december 7-iki határozata szerint.

Eredménye bizonyos hatása kitünő.

Cs. kir. ő felsége által a hamisítás ellen védett. Bécs 12. máj. 1870.

Ez a thea az egész szervezetet tisztítja; mint semmi más thea, a test minden részét átjárja és belső használat által mineen betegségre hajlandóságot elkerget a test belsejéből és a működés biztos s hosszan tartó.

Alapos gyógyítása a köszvénynek, rheumának, gyermek lábának és megrögzött bajnak; valamint a sebnek és más testbőrön jelentkező betegségeknek, pattanásnak akár a testen, akár az arcon és syphilis kiütéseknek.

Felütnő, kiűnő eredményt mutatott e thea máj és lép bedugulásánál, valamint a hámorrhooides állapotoknál, sárgaság, erős ideg- és derékfájdalmaknál és gyomorerőtleneséknél, al-bedugulásoknál, poliurióknál, férfierőtlenedéseknél stb.

Szenvedéseket, skropholus betegségeknél és mirigydaganatoknál, e thea tartós használata után gyógyítja.

Egyedüli valódi alakban csak Wilhelm Ferencz gyógyszerésznel Neunkirchenben kapható.

Egy csomag 8 reszre osztva, az orvos rendelése szerint készíthető használati utasítással 1 frt, csomagolás és bélyeg 10 kr.

OVÁS. Minden hamisított vásárlást kikerülendő, WILHELM-féle köszvény és csúszellenes thea kérendő, mert hasonló jegyű, de névelküli hamisítások is árulnak, melynek megvételeitől óvóm a közönséget.

A Wilhelm-féle köszvény és csúszellenes vértisztító thea kapható: Debreczenben: Berghoffer István fűszerkereskedésében. Budapesten: Török József gyógyszerésztárában, Thallmayer A. és társánál. Csabán: Biener B.-nél. Egerben: Köllner Lőrincz-nél. Nagyváradon: Jankó Antal-nál. Gyöngyösön: Mersits Nándornál. Miskolcon: Ujhazy Kálmán-nál. Nagy-Bányán: Harasck F.-nél. Nyiregyháza: Spitscher Gyulánál, Sátoralja-Ujhelyt: Teutsch József-nél.

Rappold Ferdinánd

csiszoló gyára

Bécsben, Margarethen, Pilgramm-utca 20. szám.

ajánl náxos és simító-csiszoló, csiszoló karikat, vásznat, papírt, puskakőpapírt, üvegpapírt, kétszítító-csiszoló, tisztító-szert, tisztító-port, aczélesztítő-szert, ólompapírt, ónhamut, pirosszítót, fémköveket, sikarköveket, ugymint minden e szakba vágó szerszámot, élesztő és simítókat aczélnak, vas, gránát, márvány és üvegeknek stb (252.)

Nestle Henri

gyermek tápláló lisztje.

Nagy érdem-oklevél,

Különböző kiállításoktól arany-ÉRMÉK.

Kiváló orvostudorok számos BIZONYÍTVÁNYAI.

Gyári jegy.

Teljes tápszer csecsemők és gyenge gyermekeknek.

Főraktár Osztrák-Magyarország részére: BÉCS, I. Naglergasse 1-ső szám.

F. BERLYAN.

Egy doboz ára 90 krajczar.

Bécs és a vidék minden gyógyszerésztárában kapható.

OVÁS.

Csak akkor valódi, ha a doboz fedele az itt látható védjegyvel van ellátva.

NB. A nem valódi dobozokon, hiányzik a központi-raktárnak F. Berlyan kézalírása.

Beigazolt hatás!

Káros hatás elleni jótállás!

Veloutine

(PAUDRE DE RIZ)

fehér és rózsaszín, erősen tapad és láthatatlan a bőrön. Kiűnő minőség, 1 doboz 1 frt.

Bécsi pipere

Höfeherke abozpor, rózsás és fehér színben. 1 doboz ára 60 kr.

Hölgy-por,

fehér és rózsás színben. 1 doboz 30 kr.

GLICZERIN KIVOMAT

"Höfeherke."

Üdítő alkotórészekből készítve, a bőr minden tisztátalan szurós porrszenését eltávolítja s az a czának feltűnő virulóságot, friseeséget, gyöngédiséget teremt, ára 1 frt.

Cs. kir. szabadalmzott hajfijító tej

PURITÁS

őszbe csavarodó megifjúsítására 14 nap alatt. Ártalmatlan voltaért kezeség, ára 2 frt.

Koloritás, dióolaj vegy.

Vörös és ősz hajak bibegetlen rövid idő alatt mély fekete színűre tétethetők általa, ára 1 frt.

LA LEUNE.

egészön ártalmatlan hajfestő szer, különleges szakál feketítő, mely egy szép természetes barna v. fekete színt nevelhet. Egy csomag ára 3 frt.

Brilantine. Minden zsiradékos jel hátra maradása nélkül a szakált nagyon fekete színűvé növelni az egyedüli szer, á 80 kr.

Májszesz. Kitünő hatásu hajgyökerekre, mely a haj növést nagyszerűen elősegíti. Legjobb ővszer a haj kibulása és a fejbőr korpasodása ellen, ára 60 kr.

BOJTORJÁN GYÖK OLAJ,

a haját szelid puhává, nársony simává teszi és a hajnak táplálékot, erőt és természetes ragyogást nyújt. Egy tégely 1 frt.

Rakára a fenti különleges pír szerekre

Debreczen: Götl Nándor ur gyógyszerésztárában. — OTTÓ FRANCZ, művegyészei különlegességek tulajdonosa. Bécsben.

Hirdetmény.

Szatmármegye törvényhatósága 1881. évi április hó 5-én tartott közgyűlésének 71-ik számú jegyzőkönyvi határozatával Kölcse község alatt levő Tur folyón építendő hid felépítését 3757 frt 62 kr összeg erejéig engedélyezte.

A fent említett munkálat fogamatosságának biztosítása czéljából az 1881. év július hó 19-ik napjának d. e. 10 órájára N.-Károlyban, a megyei számvevői hivatal helyiségében tartandó zártajánlati versenytárgyalás hirdetik.

A versenyezni óhajtok felhívának, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előirt 10%-nyi bántépénzzel ellátott zártajánlataikat a kiűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz anynyival inkább igyekezzenek beadni; mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóbanforgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a mk. állam építészeti hivatalnál N. Károlyban, a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

N. Károly, 1881. július 4.

Alispán helyett Szabó József, megyei b. főjegyző.

(280.)

Maria-celi

gyomor-cseppek;

jelés hatásu gyógyszer a gyomor minden bántalmái ellen.

és felülmulthatatlan az étvágy-hiány, gyomor gyengeség, rozsz szagu lehellet, szelek, savanyu felbűfögés, kólika, gyomorhurut, gyomorfégés, huykóképződés, túlságos nyálkaképződés, sárgaság, undor és hányás, főfájás (ha az a gyomorból ered), gyomorgörös, székszorulat, a gyomornak túlterheltsége étel és ital által, giliszta, lép- és májbetegség, aranyeres bántalmak ellen.

Egy üvegcséje ára használati utasítással együtt 35 kr.

Kapható: Debreczenben Dr. Rothschnek V. Emil Götl Nándor gyógyszerész uraknál, valamint az osztr.-magyar birodalom minden nagyobb gyógyszerésztárában és kereskedésében.

Központi szétküldési raktár nagyban és kicsinyben.

Brady Károly,

"az őrangyalhoz" címzett gyógyszerésztárában Kremsierben, Morvaországban.

Kapható Debreczenben: Dr. Rothschnek V. gyógyszerész urnál s csaknem minden nagyobb városi gyógyszerésztárában.

Előfizet Helyben és p Egy évre 10 frt. Né Fél évre 5 , Egy Előfizetési pénz s főpiacz, VECSEY-h készítésbe bérn Előfizeteth TELEGGDI K. LAJ KAROLY könyvke szerkesztőségénél. E talok

A fus Debre

Még elsem vég a képviselőválasztá mint két hónap vál ket az országgyűlés s már is kísérti a k sió eszméje.

Ezen kormány ménye, s a mely b épen azon bűnben végezni, fusionálni áron a megszapor ségi párt ellen a zékkal.

A kormánylap körok egetverő tron dették a kormány nem lehet tagadni, lenzéki pártáryalat a kormánynak 45 mert ezen látszólag czára is mulhatatlan Tisza Kálmán a f mutatja, hogy az 45 többsége dacz gyenge, gyenge sza még gyengébb értek gyengébb az a gár módra veszi Tiszát megunt, s melyet a siteni óhajtana.

Óriási és borz sébe került Tiszána ség, még egy olyan szakadást vonhat kikerülendő, volna fusióra.

Azon kormán 1875-iki fusió alkal hány emberből álló lott szemben, most, hatalmi apparatusát jét vitte az ütközet is csak 45 többség ki, — bizony bizo len az újabb fusió, az a 45 többség n elrepülhet.

Ezen kis több kormány még bev képviselőket, de h óriási ára lesz, erre paszatalon kívül — szággyűlésen lefoly ták már is előre v

Mi a netalán újabb fusiót pártun általában nem tartj

Az országgyűl — a hogy most m vés önállóan gond még kevesebb kivá dicsekszik, a mérsé ezek inkább felt bent a kormánypár marább győzelemre méiket, mint mos két párt közt lebeg

A mérsékelt el csupán az tenné ő ország előtt, ha fe lálnának, s mint az kalmával Tisza Ká talom mielőbbi bir gadván meggyőződ